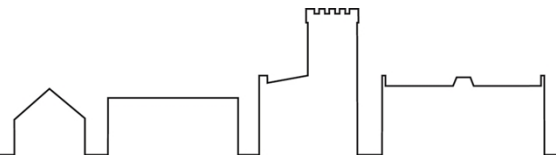

Verksamhetsplan för utbildningsnämnden 2023

Innehållsförteckning

Inledning	3
Nämndens ansvar och uppgifter	3
Nämndens utvecklingsområden	3
Mål och styrning i Danderyds kommun	4
Mål - hemkommun	5
Hög kvalitet.....	5
Stor valfrihet	6
Hög attraktivitet	6
Hög effektivitet	6
Stark utveckling	7
Mål - egenregi	8
Budget - hemkommun	10
Nämnd och förvaltning	11
Förskola.....	11
Grundskola	11
Gymnasium	11
Kommunal vuxenutbildning	12
Anpassad grundskola/gymnasieskola	12
Övrig verksamhet.....	12
Budget – egen regi	13
Förskola.....	13
Grundskola	13
Gymnasieskola	13
Anpassad grundskola/gymnasieskola	13
Ekonomiska risker och utmaningar	14
Investeringar	14

Inledning

I föreliggande verksamhetsplan redovisas utbildningsnämndens mål för 2023. Utbildningsnämndens mål har sitt ursprung i kommunfullmäktiges beslutade mål och tillhörande övergripande strategiområden. Verksamhetsplanen redogör först för utbildningsnämndens grunduppdrag och utvecklingsområden. Därefter beskrivs nämnds specifika mål samt tillhörande nyckeltal. Noterbart är att verksamhetsplanen utgår från utbildningsnämndens två olika ansvarsroller – hemkommunsansvaret och huvudmannaansvaret.

Under verksamhetsåret kommer förvaltningen fortsätta arbetet med att utveckla och kvalitetssäkra processer och rutiner för att bli en långsiktigt effektiv beställare samt tillse att den kommunala förskole- och skolverksamheten är effektivt organiserad och bedrivs resurseffektivt.

Nämndens ansvar och uppgifter

Utbildningsnämnden har två olika ansvarsroller att hantera. Utbildningsnämnden uppstår ett hemkommunansvar, vilket primärt handlar om att organisera och tillhandahålla olika tjänster och uppdrag för samtliga barn och elever som är folkbokförda i Danderyds kommun.

Detta ansvar innefattar bland annat:

- resursfördelning genom barn- och elevpeng till verksamheter inom utbildningssystemet,
- tillhandahållande av system för val av utbildningsplats,
- bidrag för skolskjuts och särskilt stöd,
- myndighetsutövning i enlighet med skollagen gällande skolplikt (grundskola) och kommunalt aktivitetsansvar (gymnasieskola),
- godkännande och tillsyn av fristående förskolor i Danderyd,
- kvalitetsuppföljning.

Utbildningsnämnden är även ansvarig nämnd för den kommunala verksamheten med drift och huvudmannauppgifter inom förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt elevhälsa i kommunal regi.

Utöver kommunala styrdokument måste utbildningsnämnden, och dess verksamheter, förhålla sig till en rad statliga styrdokument. Exempel på dessa är bland annat skollagen, läroplanerna för de olika skolformerna, barnkonventionen, förvaltningslagen, offentlighets- och sekretesslagen et cetera.

Under budgetperioden kommer förvaltningen fokusera på att vara kostnadseffektiva och samtidigt utveckla och kvalitetssäkra processer och rutiner för att utbildningsnämnden ska vara en långsiktigt effektiv beställare. Som huvudman för förskolor och skolor i egen regi kommer utbildningsnämnden att fortsätta med planerade åtgärder för att komma till rätta med föregående och innevarande års ekonomiska underskott inom grundskolan.

Nämndens utvecklingsområden

Under 2022 fortsatte arbetet med att utveckla resursfördelningsmodellen. Skolpengsnivåer justerades upp utifrån de identifierade behov per ålder och verksamhet som framkom vid utredningen av skolpengen under året dessförinnan. Dessutom infördes och implementerades ett strukturbidrag för resursskolor och kommunala resursgrupper som uppfyller kriterier med mindre undervisningsgrupper för elever i behov av särskilt stöd. Detta var ett led i utbildningsnämndens arbete med att skapa likvärdiga, förutsägbara och transparenta ersättningsmodeller för samtliga huvudmän.

Under 2023 fortsätter arbetet med att säkra en transparent och likvärdig resursfördelningsmodell med fokus på förskolan. Skillnaden i grundbeloppsersättningen för barn beroende på ålder (1-2 år och 3-5

år) görs mindre för att bättre motsvara verksamheternas kostnader och barnens behov. Därutöver harmoniseras även barnpengen för förskolorna med avseende på barn vars vårdnadshavare är föräldralediga, så kallade ”deltidsbarn”. Från och med 1 januari utgår samma barnpeng för ”deltidsbarn” som för barn som går heltid på förskolan. Vidare kommer utbildningsförvaltningen, på uppdrag av utbildningsnämnden, utreda övriga förslag beskrivna i rapporten ”Resursfördelning i förskola” (UN 2022/0805) och åiterrapportera till utbildningsnämnden under året.

Då elevhälsan i kommunala skolor uppvisat brister vad gäller likvärdighet när det gäller elevernas tillgång till elevhälsans personal, kommer arbetet med en utreda elevhälsans organisation att fortsätta under 2023. Den nyligen tillsatte barn- och elevhälsochefen leder detta arbete.

Samverkan med fristående huvudmän samt närliggande kommuner ska fortsätta och även utvecklas inom alla skolformer för att säkerställa en bra utbildningsverksamhet för alla Danderyds barn, elever och vuxenstuderande.

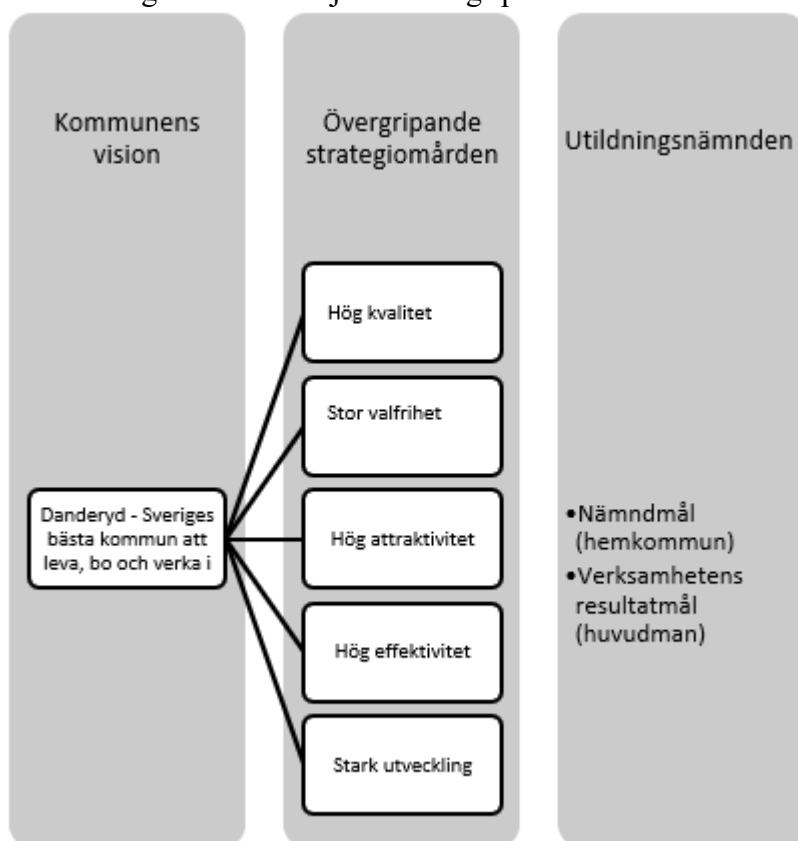
Mål och styrning i Danderyds kommun

Danderyd kommuns vision lyder: ”Sveriges bästa kommun att leva, bo och verka i. Danderyd möter invånarnas behov genom hela livet. Här kombineras den moderna trädgårdsstaden med hållbar stadsmiljö. Kommunens utveckling kännetecknas av engagemang och delaktighet”.

För att nå ovan nämnd vision har kommunfullmäktige fastställt följande övergripande strategiområden:

- Hög kvalitet
- Stor valfrihet
- Hög attraktivitet
- Hög effektivitet
- Stark utveckling

De övergripande strategiområdena, med tillhörande beskrivning, anger den önskvärda allmänna inriktningen för kommunen.¹ Nämnderna antar därefter nämndmål som ska ha en koppling till strategiområdena. I denna verksamhetsplan presenteras utbildningsnämndens mål under rubriken ”Mål – hemkommun” (se nedan). Av namnet följer nämndmålen har en tydlig koppling till utbildningsnämndens ansvar som hemkommun (se ovan ”Nämndens ansvar och uppgifter”).

¹ För att läsa mera om de övergripande strategiområdena, se: <https://www.danderyd.se/kommun-och-politik/fakta-danderyds-kommun/kommunens-vision/>

Tidigare år har även utbildningsnämnden antagit en separat verksamhetsplan för ”egenregin”, det ansvar som berör utbildningsnämndens huvudmannaskap för förskolor och skolor (se ovan ”Nämndens ansvar och uppgifter”). I och med 2023 års verksamhetsplan har denna tudelning avskaffats och i stället för två separata verksamhetsplaner skapas nu denna gemensamma verksamhetsplan. Syftet är att skapa en större tydlighet i mål- och styrkedjan – från kommunens vision ända ned till varje enskilt barn och elevs lärande i förskola och skola.

Den del som avser utbildningsnämndens mål i rollen som huvudman återfinns under rubriken ”Mål – egenregi”. I syfte att förtydliga kopplingen mellan kommunens övergripande strategiområde och arbetet som sker på kommunal enhetsnivå - egenregins förskolor och skolor-, benämns kommunala mål som ”verksamhetens resultatmål”.².

Mål - hemkommun

Hög kvalitet

Danderyds kommun erbjuder service och tjänster av hög kvalitet. Detta innebär att kommunens invånare och näringsliv erbjuds ett gott bemötande, hög tillgänglighet och delaktighet i kontakt med kommunens verksamheter. Kommunen strävar efter öppen dialog där kommunens invånare, föreningar och organisationer ges möjlighet till inflytande. Danderydsborna ska erbjudas en bra och attraktiv service. En positiv utveckling av de kommunala kärnområdena skola, barn- och äldreomsorg skall sättas i fokus.

Nämndmål: Utbildningsnämnden genomför tillsyn av fristående förskolor, utövar insyn i fristående grundskolor samt genomför kvalitetsdialoger med alla huvudmän med verksamhet i Danderyds kommun

Uppföljning	Mål
Antal genomförda tillsynsbesök	7
Antal genomförda kvalitetsdialoger	Samtliga huvudmän

Kvalitetsdialogerna är, till sitt innehåll, styrta av såväl huvudmännens som bildningsförvaltningens önskemål. Detta innebär att dialogerna kan innehålla diskussioner om aktuella eller förestående nationella och/eller kommunala regelförändringar, men även vara ett forum för att diskutera aktuella teman som både huvudmän och hemkommun har att hantera inom sina respektive uppdrag.

Under 2023 kommer sju tillsynsbesök att göras. Detta motsvarar cirka en tredjedel av alla fristående förskolor och är i linje med gällande riktlinjer för tillsyn av fristående förskolor.

Nämndmål: Utbildningsnämnden har god insyn i vuxenutbildningen

Utbildningsnämndens organisation för vuxenutbildning, KCNO, bedrivs i samverkan med flera nordostkommuner.

² ”Verksamhetens resultatmål” går alltså att likställa med dem mål som tidigare har antagits inom ramen för ”verksamhetsplan med budget – egenregin” (se t ex UN 2022/0034)

Uppföljning

Implementerat och utvecklat kvalitetsdokument med Danderydspecifik analys av måluppfyllelse.

Stor valfrihet

Danderyds kommun erbjuder stor valfrihet i kommunens service och tjänster. Detta innebär att kommunens invånare kan välja inom den kommunalt finansierade servicen utifrån individens önskemål och förutsättningar.

Utbildningsnämnden har inga specifika nämndmål inom detta strategiområde.

Hög attraktivitet

Danderyds kommun är en attraktiv kommun att bo, leva och verka i. Här kombineras den moderna trädgårdsstaden med hållbar stadsmiljö. Kommunen är trygg och säker och erbjuder goda möjligheter för hälsa och välbefinnande. Kommunen ger goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter. Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger möjlighet för medarbetare och chefer att utvecklas.

Utbildningsnämnden har inga specifika nämndmål inom detta strategiområde.

Hög effektivitet

Danderyds kommuns verksamheter samverkar och gör rätt prioriteringar för att nå effektivitet. God ekonomisk hushållning ska vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet. Danderyds kommun ska ha en låg kommunalskatt

Nämndmål: Utbildningsnämnden har transparenta och hållbara modeller för ersättningssystem till verksamheterna

Utbildningsnämndens ersättningssystem till utbildningsverksamhet för barn och elever från Danderyd ska vara transparent och tydlig.

Uppföljning

Reviderad resursfördelningsmodell för förskolan implementeras och utvärderas

Nämndmål: Utbildningsnämnden har plan för att optimera kapacitet och utbud av utbildningsverksamhet

En hög effektivitet innebär en optimering av enheternas kapacitet mot det behov som finns.

Uppföljning
En behovsanalys av aktuella och framtida lokalbehov genomförs

Nämndmål: I Danderyd bedriver alla kommunala verksamheter en kostnadseffektiv verksamhet (egenregi)

De kommunala skolorna har som mål att hålla budget. Uppföljning görs även av hur medel utanför skolpeng används och vilken nytta de gör för den enskilde eleven.

Uppföljning	Mål
Effektivitetsindex i Kolada ³	72
Kommunala förskolor, grundskolor och gymnasieskolor håller budget	Samtliga enheter

Stark utveckling

Danderyds kommun utvecklar och förbättrar ständigt den service och de tjänster som kommunen erbjuder. Företag erbjuds goda förutsättningar att etablera sig och verka i kommunen. Danderyd präglas av en god och hälsosam miljö och kommunens verksamheter arbetar för en långsiktig hållbar utveckling. Omvärldsanalys, utvärdering och digitalisering är grunden för innovativ utveckling i kommunens arbete.

Utbildningsnämnden har inga specifika nämndmål inom detta strategiområde.

³ Effektivitetsindex är en sammanvägning av två mått, ”resursindex” och ”kvalitetsindex”. För mer information, se kolada.se

Mål - egenregi

Nedan presenteras de mål som endast avser kommunala verksamheter inom utbildningsnämndens ansvarsområde, Danderyd kommun. Samtliga mål och nyckeltal utgår därför från det huvudmannaansvar som utbildningsnämnden uppbär.

Övergripande strategiområde	Verksamhetens resultatmål	Nyckeltal
Hög kvalitet	<i>Alla barn och elever i Danderyds kommunala verksamheter går i trygga lärmiljöer och känner sig trygga.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Andel VH⁴ i förskolan som anser att sitt barn är tryggt. (Våga Visa-enkät, hädanefter förkortat ”VV-enkät”). • Andel elever i skolan som är trygga (VV-enkät). • Förekomsten av narkotika på skolorna ska vara noll (terminsvis narkotika-enkät). • Uppföljning av skolors arbete med att motverka ”kränkande behandling”.
Hög kvalitet	<i>Alla kommunala förskolor och skolor i Danderyd har goda lärmiljöer för utveckling och lärande.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Andel VH som är nöjda med verksamheten på sitt barns förskola (VV-enkät). • Andel elever i skolan som anser att lärarnas lektioner är intressanta (VV-enkät). • Andel gymnasiebehöriga elever. • Meritvärde åk 9. • Genomsnittliga betygspoäng åk 6. • Det sammanlagda resultatet (se ovan) för kommunens skolor ska vara topp tio i Sverige (kommuner).

⁴ VH = Vårdnadshavare

Hög kvalitet	<i>Utbildningen i Danderyds kommunala verksamheter är tillgänglig och anpassas efter alla barns och elevers förutsättningar.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Andel elever som är med och planerar sitt eget skolarbete (VV-enkäten).
Hög kvalitet	<i>Alla medarbetare i Danderyds kommun uppmuntrar och arbetar för att stärka barn och elevers tro till sin egen förmåga.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Andel elever i skolan som anser att lärarna förväntar sig att de ska nå betygskriterierna i de olika ämnena (VV-enkäten).
Hög kvalitet	<i>Elevhälsan på Danderyds kommunala skolor kännetecknas av hög kompetens och god likvärdighet.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Antal/andel skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator per enhet och totalt i kommunen.
Hög kvalitet	<i>Danderyds kommunala skolors förebyggande arbete med att förhindra elevfrånvaro kännetecknas av hög kvalitet och god likvärdighet.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Frånvarostatistik (andel) på enheterna en gång per kvartal. • Framtagande av gemensamma rutiner för frånvarouppföljning.
Hög attraktivitet	<i>Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Medarbetarenkäten, HME-index⁵.
Hög effektivitet	<i>Alla barn och elever i Danderyds kommunala verksamheter utvecklas maximalt utifrån sina förutsättningar.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • SALSAs värde⁶.
Hög effektivitet	<i>De kommunala enheterna i Danderyd bedrivs med hög kostnadseffektivitet.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Antal/andel enheter med som håller budget.
Stark utveckling	<i>Alla barn och elever i Danderyd kommunala verksamheter stimuleras till nyfikenhet och lusta att lära</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Andel elever som anser att undervisningen i skolan gör de så nyfikna att de får lust att lära sig mera (VV-enkäten).

⁵ HME står för ”Hållbart medarbetarengagemang”. HME-index är ett totalindex som beräknas utifrån delområdena ”motivation”, ”ledarskap” och ”styrning”. För mera information se: <https://skr.se/skr/arbetsgivarekollektivavtal/uppfoljninganalys/hallbartmedarbetarengagemanghme/enkatfragorhme.587.html>

⁶ För att få en mer nyanserad bild av skolors betygsresultat, än enbart genom att publicera de faktiska betygsresultat som skolor uppnår, har Skolverket utvecklat SALSAs (Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala SambandsAnalyser). Analysverktyget SALSAs presenterar skolors resultat av slutbetygen i årskurs 9 efter att viss hänsyn har tagits till elevsammansättningen. För mera information se: <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/salsa-statistisk-modell>

Budget - hemkommun

Utbildningsnämndens budget för 2023 uppgår till 948,2 miljoner kronor (netto). Nämndens nettokostnader ökar med 31,2 miljoner kronor (3,4 procent) jämfört med budget 2022.

De väsentliga förändringarna för 2023 som ingick i utbildningsnämndens förslag till budget är:

- 27,4 miljoner kronor avser 2,0 procents uppräknings av nämndens nettobudget, med undantag för pengnivåer som räknas upp 3,0 procent (gymnasium 2,0 procent).
- 6,0 miljoner kronor avser ökade övriga volymrelaterade kostnader, främst högre kostnader för skolskjuts och nyanländresurs samt sänkta statsbidrag.
- -3,0 miljoner kronor avser reducerad budget till följd av minskade volymer för utbildningsnämnden som helhet
- 5,0 miljoner kronor avser en volymreserv på grund av stor osäkerhet i volymerna (främst relaterat till antal flyktingar)
- 0,6 mnkr avser ökade kostnader i samband med att kommunens OH-modell har uppdaterats inför 2023.

Underlag och mer detaljer finns i UN 2022/0499 Utbildningsnämndens budget 2023 och plan 2024 - 2025.

Kommunfullmäktige har beslutat enligt förslag ovan med undantag för följande:

- föreslagen volymreserv om 5,0 miljoner kronor uteblir
- kompensation för ökade arvode till politiker om 0,2 miljoner kronor tillkommer
- beslutet innehåller en genomsnittlig höjning av gymnasiets programpeng med 1,8 procent i enlighet med förslaget från Storsthlm, samverkan mellan kommunerna i Stockholms län.

	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Nettokostnader (mnkr)	-891,5	-917	-948,2	-954,8	-957,4
Förändring i mnkr		-25,5	-31,2	-6,6	-2,6
Förändring i %		2,9%	3,4%	0,7%	0,3%

Ansvar	Budget 2022	Budget helår 2023
Nämnd och förvaltning	-23,5	-24,8
Förskola	-170,8	-184,7
Grundskola	-523,3	-527,2
Gymnasium	-161,0	-171,2
Kommunal vuxenutbildning	-9,2	-8,2
Särskola	-25,4	-28,3
Övrig verksamhet	-3,8	-3,8
Summa	-917,0	-948,2

Nämnd och förvaltning

Budgeten för nämnd och förvaltning uppgår 2023 till 24,8 miljoner kronor och inkluderar en uppräkningskostnad med 2,0 procent (0,5 miljoner kronor). Därutöver tillkommer 0,6 miljoner kronor för ökade kostnader i samband med att kommunens OH-modell har uppdaterats inför 2023 samt 0,2 miljoner kronor i kompensation för ökade arvoden till politiker.

Förskola

Enligt aktuell befolkningsprognos kommer antalet barn i förskolan att öka 2023 jämfört med budget 2022. Det är framför allt barn i åldern 1–2 år som ökar jämfört med föregående års budget. Uppräkning av förskolepeng med 3,0 procent motsvarar 6,0 miljoner kronor. Därutöver beräknas volymökningen medföra 5,8 miljoner kronor i högre kostnader. De volymrelaterade nettokostnaderna belastas även av 2,1 miljoner kronor lägre budgeterade statsbidrag. Budgeten för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd till barn i behov av särskilt stöd i förskolan är oförändrad till 2023. Förskolans totala budget för 2023 uppgår till 184,7 miljoner kronor, en ökning med 13,9 miljoner kronor (8,1 procent) jämfört med budget 2022.

Grundskola

Enligt aktuell befolkningsprognos som ligger till grund för beräkningen av utbetald skol- och fritidspeng, minskar antalet elever i grundskolan 2023 jämfört med budget 2022. Uppräkning av peng sker med 3,0 procent. Inklusivt en höjning av tilläggsbeloppet för modersmål, så att det motsvarar kostnaden per elev i egen regi, motsvarar höjningen av peng 16,8 miljoner kronor. Därutöver tillkommer ökade övriga volymrelaterade kostnader på 3,3 miljoner kronor, varav 2,0 miljoner kronor avser ökad budget för nyanländresurs och 1,3 miljoner kronor avser högre kostnad för skolskjuts. De lägre prognostiserade volymerna för 2023 reducerar till viss del de högre kostnaderna, motsvarande 16,2 miljoner kronor i lägre kostnader. Budgeten för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd till barn i behov av särskilt stöd i grundskolan är oförändrad till 2023. Grundskolans totala budget för 2023 uppgår till 527,2 mnkr, en ökning med 3,9 miljoner kronor (0,7 procent) jämfört med budget 2022.

Gymnasium

Enligt aktuell befolkningsprognos som ligger till grund för beräkningen av utbetald gymnasiepeng, ökar antalet elever i gymnasiet under 2023 jämfört med budget 2022. Budget 2023 inkluderar en genomsnittlig uppräkningskostnad om 1,8 procent av gymnasiets programpeng, vilket motsvarar 3,3 miljoner kronor. Beslut om programpeng för 2023 fattas gemensamt med övriga kommuner inom samverkansområdet Storsthlm. Därutöver beräknas volymökningen medföra 8,0 miljoner kronor i högre kostnader. Övriga volymrelaterade kostnader beräknas sjunka med 1,1 miljoner kronor, till följd av färre elever i behov av särskilt stöd. Danderyds kommun fortsätter att ersätta huvudmän med elever i mindre undervisningsgrupper i gymnasiet med ett strukturbidrag enligt tidigare års upplägg med tillägg för uppräkning (1,8 procent). Då Danderyds kommun inte erbjuder utbildning inom yrkesintroduktion, individuellt alternativ eller programriktat val vid Danderyds gymnasium betalar kommunen den programpeng som respektive kommun har bestämt. För ersättning till de fristående gymnasieskolorna på introduktionsprogrammet används Stockholms stads prislista. Den totala budgeten för gymnasium uppgår 2023 till 171,2 miljoner kronor, vilket är en ökning på 10,2 miljoner kronor (6,3 procent) jämfört med 2022.

Kommunal vuxenutbildning

Alla invånare utan komplett gymnasieutbildning har rätt till kommunal vuxenutbildning som kommunen är skyldig att tillhandahålla. Danderyd ingår i ett samverkansavtal med andra norrortskommuner och erbjuder utbildningar genom Kunskapscentrum nordost. Budgeten för kommunal vuxenutbildning uppgår 2023 till 8,2 miljoner kronor, vilket är 1,0 mnkr lägre än budget 2022. En höjning gjordes inför budget 2021 på grund av väntade effekter av pandemin, men inga ökade kostnader har utfallit vilket skapar möjlighet att återgå till tidigare nivå trots att kostnaden för SFI förväntas öka något under 2023.

Anpassad grundskola/gymnasieskola

Från och med 2 juli 2023 byter grundsärskola och gymnasiesärskola namn till anpassad grundskola respektive anpassad gymnasieskola. Budgeten för anpassad grundskola respektive anpassad gymnasieskola uppgår 2023 till 28,3 miljoner kronor, en ökning med 2,9 miljoner kronor jämfört med 2022. Budgeten inkluderar en uppräknig av peng på 3,0 procent, motsvarande 0,6 miljoner kronor. Volymförändringar i kombination med förväntad fördelning mellan behovsgrupper ökar kostnaderna med 0,7 miljoner kronor. Kostnaderna för skolskjuts beräknas öka med cirka 1,6 miljoner kronor och uppgår till 5,0 miljoner kronor i budget 2023.

Programpengen för gymnasiesärskolans nationella program vid Danderyds gymnasium ska följa riksprislistans grundbelopp för gymnasiesärskolan, justerat för den momskompensation på 6 procent som ingår till fristående gymnasieskolor. Beloppen för 2023 är ännu ej beslutade av Skolverket.

Övrig verksamhet

Budgeten för övrig verksamhet har räknats upp med 2,0 procent och uppgår till 3,8 miljoner kronor i budget 2023. Övrig verksamhet inkluderar främst kostnader för ungdomsmottagning, öppen förskola och verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Budget – egen regi

Verksamheterna i egen regi har en nollbudget där intäkterna i huvudsak består av grundbelopp (peng), verksamhetsstöd för barn och elever i behov av särskilt stöd samt statsbidrag. De enskilda verksamheterna i egen regi lägger budget utifrån den föreslagna uppräkningspeng för kommande år där intäkterna ska täcka samtliga kostnader enheterna har för sin verksamhet. Liksom tidigare år betalar den egna regins förskolor och skolor 1,5 procent av sina huvudintäkter (skolpengen) för att täcka kostnaderna för ledning och styrning för den egna regin inom bildningsförvaltningen. Därutöver betalar den egna regins förskolor och skolor, liksom tidigare år, till en reserv med 0,5 procent av huvudintäkterna (skolpengen) att användas för oförutsedda utgifter för förskolor och skolor under året. Detta med syfte att eftersträva ett totalt ekonomiskt resultat i balans för den egna regin.

Förskola

Grundbeloppet för förskolan räknas upp med 3 procent totalt vilket är högre än tidigare år. Förskolan kommer implementera en ny resursfördelningsmodell från 2023 som innebär en mindre differentierad modell och kommer underlätta administrationen. Kostnadsökningarna inom förskolan beräknas inom flera områden bli högre än de 3,0 procent som pengbeloppet höjs med, exempelvis ökar lokalhyrorna med 10,9 procent efter indexuppräknings. Förskolorna har under flera år minskat sina lokaler efter det minskade barnunderlaget och även minskat och omplacerat personal och nu nått en budget i balans genom stora anpassningar. Förskolan lägger en budget i balans på totalen.

Grundskola

Grundbeloppet för grundskolan räknas upp med 3 procent totalt vilket är högre än tidigare år. Verksamhetsstöd och statsbidrag beräknas ligga kvar på ungefär samma nivå som 2022. Samtidigt kommer det bli svårt att få en budget i balans med tanke på det rådande världsläget med kraftigt ökade kostnader för skolorna gällande mat, hyra samt övriga kostnadsökningar. I arbetet med att nå given budgetram för 2023 och framåt har förvaltningen under de senaste åren gjort stora besparingar och effektiviseringar inom samtliga verksamheter. Trots detta finns en uppenbar risk att några enheter fortsätter generera underskott mot budget 2023. Utöver det rådande världsläget så har vi även utmaningar med att antalet elever minskar i kommunen och i flera skolor har vi inte heller fulla klasser. Det råder en överkapacitet på skolplatser i kommunen, framför allt i Djursholm.

Gymnasieskola

Gymnasiepengen räknas upp med 1,8 procent. Samtidigt väntas en kraftig kostnadsökning på grund av världsläget med kraftigt ökade matkostnader, hyror och övriga kostnadshöjningar. Detta kommer innebära utmaningar med att få en budget i balans. Samtidigt planeras för ett ökat antalet elever på teknik- och samhällsprogrammet till hösten vilket bidrar positivt till budget.

Anpassad grundskola/gymnasieskola

Den anpassade grundskolan för åk 1-6 finns på Kevingskolan och förväntas utöka antalet elever under 2023. När det gäller den anpassade gymnasieskolan på Danderyds gymnasium så är den också populär och fyller platserna. Skolan erbjuder ett nationellt program och det är hotell, restaurang och bageri.

Ekonomiska risker och utmaningar

I arbetet med att nå given budgetram för 2023 och framåt har förvaltningen under de senaste åren gjort stora besparingar och effektiviseringar inom samtliga verksamheter. Trots detta finns en uppenbar risk att några enheter fortsätter generera underskott mot budget 2023.

De förskolor som har brist på barn har stora svårigheter att förutse sina intäkter. En hel åldersgrupp lämnar förskolan i augusti men påfyllning av barn sker under hela kommande läsår. Kommunen har ett ansvar att kunna erbjuda plats inom 4 månader så ett visst överskott på platser behövs. De nyanlända barnen som kommer behöver få plats i förskolan så snart som möjligt för en snabb integrering i samhället. Säger man upp personal till augusti blir man av med kunnig personal och behöver sedan nyrekrytera när det fylls på med nya barn. När förskolorna får färre avdelningar/barn blir det sårbart med personal och svårt att täcka öppettiderna och organisera arbetet på förskolan. Det behövs en kontinuitet i förskolan och det är viktigt att kunna behålla bra medarbetare. För att fylla tomma platser tas det emot barn från andra kommuner främst Täby och Sollentuna men det innebär lägre intäkter då deras förskolepeng är lägre än Danderyds. Kostnaderna för personal, lokaler, IT och mat är betydligt högre än uppräkningskostnaden för förskolepengen vilket leder till fler barn i grupperna eller minskat antal pedagoger för att få en budget i balans.

Flera skolor har fått färre elever och prognoser visar att flera av enheterna kommer att få ett ytterligare minskat antal elever och klasser inför läsåret 2023/2024. Detta är en trend som ställer stora krav på verksamhetsanpassningar. Det blir svårt för skolorna att finansiera gemensamma kostnader som ledning och lokaler samtidigt som en effektiv personalplanering och schemaläggning försvåras. Skolorna kommer att få svårare att få ihop sin ekonomi med färre klasser och minskat antal elever. Stora åtgärder har redan vidtagits för att få ekonomin i balans. Ett systematiskt arbete pågår för att utvärdera vilka ytterligare åtgärder som kan vidtas för att öka intäkter och minska kostnader. Ytterligare beslut om förändringar är nödvändiga för att åstadkomma ett resultat i nivå med budget. Vi har dessutom under 2023 stora kostnadshöjningar på grund av det rådande världsläget med kraftigt höjda hyror, matpriser och andra kostnader vilket höjningen av grundskolans skolpeng med 3 procent och gymnasiepengen med 1,8 procent inte räcker för att täcka.

Investeringar

Utbildningsnämndens investeringsbudget för 2022 uppgår till 3,0 mnkr och består främst av nya möbler, tillgänglighetsåtgärder och mindre anpassningar inom resultatenheterna i egen regi.